

NÁSTROJE NA PODPORU VYUŽITÍ E-ZDROJŮ A JEJICH AKVIZICE A KATALOGIZACE

Jana Machonská – Vladimír Karen, Albertina icome Praha s.r.o.

Knihovny obvykle vypracovávají řadu přehledů nakoupených titulů a předplacených časopisů, připravují si seznamy titulů pro akvizici, zvažují, které časopisecké tituly budou nadále předplácet, a rozhodují se mezi databázi nebo kolekcemi elektronických časopisů od různých vydavatelů. Pro všechny tyto úkoly je možné využít řadu online zdrojů a nástrojů, které budou představeny v tomto příspěvku. Jedná se o důvěryhodné zdroje s dlouholetou tradicí, které umožní rychlé vyhledávání a ověření údajů týkajících se vybraného knižního titulu nebo časopisu nebo vydavatele, automaticky generují seznamy nakoupených a předplacených titulů (na základě seznamu ISBN nebo ISSN z vašeho katalogu), dokáží rychle a přehledně analyzovat fond vaší knihovny nebo konzorcia, nabídku vydavatelů, a dostupné bibliografické a plnotextové databáze. Získaná data lze využít i ke katalogizaci nebo k rozšíření informací o titulu ve vašem katalogu, v některých případech lze záznamy stahovat přímo ve formátu MARC 21.

NÁSTROJE PRO AKVIZICI A KATALOGIZACI ČASOPISŮ

Ulrichsweb.com <http://www.ulrichsweb.com/ulrichsweb>

Ulrich's je celosvětová databáze seriálových publikací – časopisů, sborníků z konferencí a dalších typů dokumentů, které spadají do kategorie "seriál". Od roku 1932 vychází v tištěné podobě, později se objevila na CD a v současnosti existuje i online. Jedná se o bibliografický zdroj, databáze obsahuje cca 267 000 záznamů a je aktualizována každý týden. Producentem je společnost ProQuest.

Databáze je neocenitelným zdrojem pro akvizitory a katalogizátory časopiseckých titulů. Obsahuje především informace o zahraničních titulech, ale i záznamy českých titulů, vydavatelé mohou svůj časopis sami do databáze zdarma zaregistrovat v rámci služby BowkerLink™ (<http://www.bowkerlink.com/corrections/common/home.asp>)

Tato databáze poskytuje následující údaje o časopisech: název, vydavatel, země vydání, periodičita, datum zahájení publikování, ISSN tištěné verze, ISSN elektronické verze (pokud existuje), jazyk, cena předplatného, sta-

tus (aktivní, zrušený, chystaný), klasifikace Dewey, klasifikace Library of Congress, jméno editora, www adresa titulu, e-mailová adresa redakce, historie (předchozí názvy, navazující tituly), informace o dostupnosti jiných formátů (e-verze, mikrofiše, apod.), jméno a kontakt na vydavatele, cena za reklamu a kontaktní osoba pro zadávání inzerce, u některých záznamů i cílová čtenářská skupina, ad.

Zároveň informuje o tom, ve kterých databázích je daný titul indexován, kde je možné získat plný text (DDS) a zda je nabízena služba zaslání novinek o člancích pomocí RSS kanálů. Nechybí ani informace o agregátorech a jejich databázích, které daný titul obsahují.

Podle všech těchto polí lze vyhledávat, výsledky hledání ukládat do souboru, zasílat e-mailem nebo tisknout. Každý záznam je v Ulrichsweb zařazen do předmětových kategorií, kterých je celkově přes 900 a zjednodušují vyhledávání titulů z určitého oboru. K řadě titulů je také připojena recenze, která vyšla v časopise *Magazines for Libraries*, který se zabývá recenzováním časopiseckých titulů.

Ukázka č. 1 – Možnosti vyhledávání a limitování dotazu v databázi Ulrichsweb.com

Mezi zajímavé akviziční nástroje patří možnost zaslání požadavku na předplatné určitého časopisu od vašich uživatelů – a to přes odkaz *Request this title*, který se zobrazuje u každého titulu a automaticky zašle zprávu s požadavkem na určenou e-mailovou adresu včetně kontaktu na uživatele, který si předplatné tohoto titulu vyžádal.

Akvizitěři a katalogizátoři pak samozřejmě také ocení službu zaslání novinek – Alerts. K té je potřeba se zaregistrovat individuálně. Pravidelně

pak získáváte informace o nových/zrušených/změněných titulech ve vybraných oborech na váš e-mail.

Databázi Ulrichsweb lze propojit s databázemi Journal Citation Reports, ScienceDirect, Ingenta Select, i s OPAC katalogem vaší knihovny. Další možností je propojení se službou Serials Solutions.

Jaké služby a údaje tedy Ulrichsweb poskytuje:

- přehled o časopisech, které pro náš obor vycházejí, kolik stojí a kde je objednat
- ověření statutu – živý titul / ukončený titul
- ověření ISSN
- historie titulu (předchozí a následující názvy)
- zda časopis vychází také v jiné formě
- v jakých databázích je titul indexován
- zda se jedná o recenzovaný časopis
- zda se jedná o impaktovaný časopis
- vytváření seznamů časopisů se všemi důležitými informacemi

Ulrichs Serials Analysis System (USAS)

<http://www.ulrichsweb.com/ulrichsweb/analysis/default.asp>

Ulrichs Serials Analysis System je důležitý nástroj pro analýzu a hodnocení časopiseckého fondu (elektronických i tištěných titulů). Je určen pro ředitele knihoven, akvizitory a knihovníky pověřené správou časopisů a/nebo elektronických zdrojů. Producentem je opět společnost ProQuest, analytický systém je propojen s databází Ulrichsweb (ze které čerpá údaje) a s databází JCR (vstup umožněn pouze předplatitelům této databáze).

K čemu USAS slouží?

- pomůže identifikovat, ve kterých oborech je počet titulů ve vaší knihovně nadbytečný, a pro které obory naopak tituly chybí
- porovná vaši kolekci časopisů s kolekcí Ulrichs Universe (všechny tituly z databáze Ulrichs, cca 267 000) nebo Ulrichs Core (vybrané akademické tituly, cca 76 000), s kolekcí kterékoliv jiné knihovny, s nabídkou jednotlivých vydavatelů nebo databází
- porovná vaši vlastní kolekci tištěných a elektronických časopisů (duplicity)
- porovná nabídku několika vydavatelů z několika hledisek
- porovná konkurenční databáze
- vyhodnotí duplicity a dostupnost časopisů v rámci konzorcia
- vytváří přehledy o vaší kolekci

USAS Vám zodpoví základní otázky:

- jaké časopisy vaše knihovna předplácí – zastoupení podle oborů, podíl recenzovaných nebo impaktovaných časopisů, podíl titulů v elektronické formě ad.
- jaké máte duplicity ve vaší knihovně a/nebo v rámci konzorcia
- jaké další tituly byste mohli do vašeho fondu zařadit
- zda je nabídka časopisů ve fondu uspokojivá pro vaše čtenáře
- jak si váš fond stojí v porovnání s ostatními knihovnami
- v čem se liší nabídka vydavatelů – počet titulů, oborové zastoupení, podíl recenzovaných nebo impaktovaných titulů
- v čem se liší nabízené databáze - počet titulů, oborové zastoupení, podíl recenzovaných nebo impaktovaných titulů, dostupné ročníky (embargo)

Pro zpracování analýzy potřebujete pouze seznam ISSN, vyexportovaný např. z OPAC katalogu a uložený např. v Excelu. Takto připravený seznam se jednoduše naimportuje do analytického systému, který si na základě ISSN doplní název časopisu, vydavatele, cenu, a další základní údaje. Sami si můžete doplnit ještě své vlastní poznámky ke každému titulu. Systém nabízí různé úrovně administrátorského a uživatelského oprávnění. Vyhledávací rozhraní nabízí limitování výsledků (např. jen časopisy s impact factorem nebo recenzované, jen tituly z vybraného oboru nebo jen elektronické časopisy, atd.) a řazení výsledků podle vydavatele, ceny, apod.

V hlavním menu se nabízí následující typy analýz:

- Your Library Reports

Základní analýza vašeho časopiseckého fondu – váš seznam předplácených titulů je porovnáván s databází Ulrichs Universe (všechny tituly z databáze Ulrich's, cca 267 000) nebo Ulrich's Core (vybrané akademické tituly, cca 76 000). Pro získání relevantní analýzy je samozřejmě vhodné omezit dotaz jen na některé obory, jen na obory společné pro oba seznamy, jen na impaktované nebo elektronické tituly, jen na vybrané země apod. Cílem je získat přehled o složení fondu, který předplácíte, udělat si představu, jak jsou ve vašem fondu procentuálně zastoupeny jednotlivé obory, a dostat informace o dalších zajímavých titulech v oborech, které vás zajímají.

V této části je také možnost porovnat váš současný fond s nabízenou databází – vhodné v momentě, kdy se rozhodujete ke koupi nové databáze a potřebujete si udělat představu, které tituly z této databáze už máte dostupné v rámci předplatného nebo v rámci jiné databáze a ke kterým titulům byste naopak mohli získat přístup. Na základě této analýzy pak vyhodnotíte, zda nová databáze pro vás a vaše uživatele bude přínosem, jaký bude podíl duplicit apod.

Percentages of Ulrich's Core: Detailed

Your Library: Social Sciences Library 1 [GO](#) [View Top Publishers](#)

Reporting Level: Summary Detailed Go To: Ulrich's Universe View/Search: Current List

Limit To: List Matches Referenced Abstracted/Indexed Electronic Journal ISI Impact Factor Magazines for Libraries

Country of Publication: Save Limiter

Language: ABSTRACTING AND INDEXING SERVICES ADVERTISING AND PUBLIC RELATIONS CLEAR GO

Ulrich's Subject	Library List Count	Number of Ulrich's Core with this Subject	Library Count as Percentage of Core	Ulrich's Core Titles Library Does Not Hold
BUSINESS AND ECONOMICS Back to Top				
BUSINESS AND ECONOMICS	17	964	1.76%	947
ABSTRACTING, BIBLIOGRAPHIES, STATISTICS	2	24	8.33%	22
ACCOUNTING	2	143	1.40%	141
BANKING AND FINANCE	5	272	1.84%	267
CHAMBER OF COMMERCE PUBLICATIONS	1	6	16.67%	5
COMPUTER APPLICATIONS	1	55	1.02%	54
ECONOMIC SITUATION AND CONDITIONS	6	259	2.32%	253
ECONOMIC SYSTEMS AND THEORIES, ECONOMIC HISTORY	5	251	1.99%	246
INTERNATIONAL DEVELOPMENT AND ASSISTANCE	4	136	2.94%	132
LABOR AND INDUSTRIAL RELATIONS	6	170	3.53%	164
MANAGEMENT	5	606	0.83%	601
MARKETING AND PURCHASING	3	173	1.73%	170

Ukázka č. 2 – Porovnání fondu knihovny vůči Ulrich's Core – omezeno pouze na obory, které jsou zastoupeny v obou seznamech. V horní části je maska pro limitaci dotazu, dole výsledek analýzy (početní zastoupení titulů na obou seznamech, procentuální překrytí, a počet titulů, které na seznamu knihovny chybí. Kliknutím na jakékoliv číslo získáte konkrétní informace o titulech.

- Comparison & Overlap Analysis Reports

Užitečný nástroj pro analýzu jakýchkoliv dvou seznamů ISSN, nejlhodnější pro porovnání vašich titulů v tištěné a elektronické formě – získáte přehled o duplicitách a můžete se rozhodnout pro jejich eliminaci.

Pokud s USAS pracujete v rámci konzorcia, můžete analyzovat jeden seznam ISSN (vaše knihovna) vůči několika jiným seznamům (ostatní členové konzorcia). Dozvíte se, kolikrát je daný titul v rámci konzorcia předplacen, které knihovny z konzorcia jej vlastní a popřípadě i kontaktní údaje pro DDS.

- Aggregator Comparison Reports

Tato kategorie Vám nabízí přehledy titulů v databázích od nejrůznějších agregátorů. Lze porovnávat až pět databází současně, můžete si tak udělat představu, jaké tituly databáze obsahuje, jak si stojí v porovnání s ostatními, na které obory se zaměřuje, kolik obsahuje impaktovaných časopisů, apod. V rámci detailních výsledků jsou uvedeny i údaje o dostupnosti ročníků v srovnávaných databázích. Alternativou je pak ještě možnost porovnání vybraných databází jednotlivě vůči Ulrich's Universe nebo Ulrich's Core.

- Top Publisher Reports

Analýza časopiseckých kolekcí od jednotlivých vydavatelů – srovnání jednotlivých kolekcí vůči kolekci Ulrich's Universe nebo Ulrich's Core.

Systém pracuje velmi rychle, potíže nedělají ani větší objemy dat. USAS je dostupný online v rámci předplatného (předplatné zahrnuje i předplatné databáze Ulrichsweb, bez které USAS nemůže fungovat) a na straně uživatele není potřeba žádné zvláštní hardwarové ani softwarové vybavení. Všechny zpracované analýzy je možné ukládat na vlastní počítač a následně s nimi pracovat, tisknout, odeslat e-mailem. USAS využívají k racionalizaci akvizice časopiseckých titulů např. knihovny univerzity v Oxfordu.

Serials Solutions 360 MARC Updates

http://www.serialssolutions.com/ss_360_marc_updates.html

Současná situace se zpřístupněním elektronických časopisů u nás není právě růžová. Zatímco tištěná periodika knihovny katalogizují a zpřístupňují čtenářům ve svých online katalogích, elektronická periodika nejčastěji nejsou katalogizována vůbec. V lepším případě některé knihovny zařazují do svého katalogu záznamy o e-časopisech nakupovaných přímo u vydavatelů (např. Elsevier, Wiley), ale e-časopisy, které jsou součástí velkých agregovaných plnotextových kolekcí (např. EBSCO, ProQuest, Gale, Wilson, OCLC a dalších) bychom v katalogích hledali úplně marně.

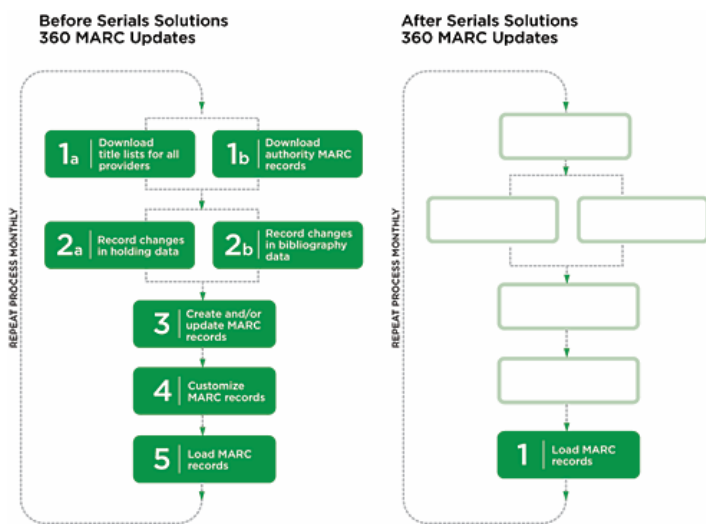
Důvody této situace jsou ryze praktické:

1. počet elektronicky dostupných časopisů je v našich akademických i veřejných knihovnách většinou mnohem vyšší než tištěných (často tvoří přes 90 % aktuálního fondu zahraničních časopisů)
2. vydavatelé e-časopisů často mění rozhraní svých online služeb, s čímž většinou souvisí změna dosud platných URL adres jednotlivých titulů. Udržování záznamů v katalogu tak, aby jejich URL byly platné, tedy představuje nesmírně náročný úkol, který je nad možnosti většiny knihoven
3. právě v největších plnotextových kolekcích dochází prakticky denně ke změnám ve složení dostupných titulů v závislosti na vývoji obchodních vztahů agregátora s jednotlivými vydavateli, kteří jsou vlastníky práv k časopisům

Teoreticky sice mají knihovny často možnost získat MARC záznamy titulů v kolekcích zdarma od agregátora, ale vnitřní formát záznamů a jejich kvalita se u různých poskytovatelů velmi liší. Sjednocení a upload takto posbíraných záznamů do OPACu je proto velmi časově náročný a hlavně vyžaduje průběžnou údržbu.

Služba **Serials Solutions® 360 MARC Updates** (dříve FULL MARC RECORDS) usnadňuje implementaci záznamů o nakupovaných elektronických časopisech do katalogu knihovny tím, že slouží jako jediný, měsíčně aktualizovaný zdroj jednotně zpracovaných záznamů ve formátu MARC, a to pochopitelně včetně odkazů na plné texty. Služba Serials Solutions® 360 MARC Updates tedy představuje:

- jednoduchou a efektivní metodu pro začlenění e-seriálů do knihovního katalogu a jejich pravidelnou aktualizaci
- všechna práce s katalogizací je na straně Serials Solutions, zákazník pouze udržuje aktuální seznam předplácených periodik a agregovaných služeb (pomocí online rozhraní pro administrátora)
- noví předplatitelé mohou systém nasadit během několika dnů

Schema č. 1 – snížení pracnosti při aktualizaci záznamů o e-časopisech v OPACu s využitím služby Serials Solutions 360 MARC Updates

Při zavádění Serials Solutions® 360 MARC Updates se nabízí volba ze dvou způsobů implementace odkazů na časopisy do katalogu knihovny:

- **Directs Links** – odkazy (na jednu či více dostupných služeb a včetně uvedení pokrývané retrospektivy) jsou napevno uvedeny v poli 856 MARC záznamu. Výhodou je, že uživatel má okamžitý přehled a jediným kliknutím se dostane na seznam dostupných čísel časopisů. Nevýho-

dou je nutná aktualizace záznamu při každé změně v seznamu odkazů (aktualizační záznamy samozřejmě dodají měsíčně Serials Solutions).

- **Hosted 856** – v poli 856 je místo seznamu odkazů uveden odkaz na „mezistránku“ na serveru Serials Solutions, která zobrazuje aktuální seznam odkazů na jednotlivé služby (vč. retrospektivy). Výhodou je, že samotný MARC záznam v katalogu se při změnách u vydavatelů mění pouze v případě, že daný časopis knihovna úplně přestane mít daný časopis k dispozici (záznam je odstraněn). Všechny ostatní aktualizace probíhají denně na serveru Serials Solutions.

Službu Serials Solutions® 360 MARC Updates používají např. společnosti Innovative Interfaces, Endeavor, SIRSI, Ex Libris, Dynix, VTLS a další.

Centové podmínky předplatného služby Serials Solutions 360 MARC Updates se odvíjejí od počtu elektronických periodik ve fondu instituce. Předplatitelům služby je k dispozici bezplatně také služba Serials Solutions AMS™.

ISSN Register

ISSN Register je zdroj vytvářený mezinárodní agenturou ISSN v Paříži na základě dat, kterými přispívají národní agentury ISSN. Umožňuje rychlý a jednoduchý přístup k informacím o seriálech (ukončených, aktuálně vydaných, chystaných k vydání). Počet záznamů dosáhl 1 284 413 (r. 2006), ročně přibývá téměř 68 000 záznamů a 80 000 jich je každý rok změněno. Záznam obsahuje vedle ISSN také samozřejmě název titulu a jeho zkrácený zápis spolu s dalšími doplňujícími údaji (frekvence vydávání, jazyk, formy vydávání, místo vydání a vydavatel a další).

Na webu je ISSN Register zpřístupněn v online verzi – v databázi ISSN Portal. V případě zájmu o stahování záznamů ve formátu MARC 21 je možné získat přístup k datům přes protokol Z39.50.

NÁSTROJE PRO AKVIZICI A KATALOGIZACI KNIŽNÍCH TITULŮ

GlobalBooks in Print <http://www.globalbooksinprint.com/bip/>

Global Books In Print je nejrozsáhlejším zdrojem bibliografických informací o knižních publikacích, audio knihách a videonahrávkách vydaných ve Velké Británii, USA, Kanadě, Austrálii a na Novém Zélandě. Databáze zpřístupňuje také informace o titulech ve španělštině vydávaných ve Španělsku a v zemích Střední a Jižní Ameriky. Celkově ve výchozí databázi se jedná o cca 14,8 milionu titulů od 101 000 vydavatelů. Najdete zde informace o titulech, které právě vycházejí, o titulech, jejichž náklad byl již rozebrán, i o těch, které se k vydání teprve připravují, aktualizace databáze se

provádí týdně. Jedná se o produkt využitelný nejen v knihovnách, ale i ve vydavatelstvích a knihkupectvích.

Vyhledávat lze podle 30ti kritérií (např. podle trhu, země, vydavatele, nakladatele, autora, názvu, ISBN, jazyka, třídění Dewey nebo Library of Congress, čtenářského určení, apod.). Dostupné jsou i informace o ceně a o dostupnosti různých vydání téhož titulu. Část záznamů obsahuje i recenzi (2,2 mil.) a obrázek titulní strany (900 tis.).

V databázi naleznete také kontakty na více než 200 000 vydavatelů, distributorů a knihkupectví (název, prefix ISBN, www stránky, historie, vlastník, telefonní čísla, informace pro objednávání, rabat a další poznámky). U vydavatelů je možné si jednoduše ověřit, zda je hledaný titul na skladě.

Záznamy a výsledky vyhledávání lze tisknout, ukládat na vlastní počítač a zasílat e-mailem. Jednoduše si tak můžete připravit seznamy titulů doporučených k akvizici a prezentovat je před vedením. Databázi je možné propojit s vaším OPAC katalogem a kontrolovat tak, zda titul už ve vašem fondu není. Záznamy lze stahovat ve formátu MARC 21 (a v dalších formátech) a využít k objednávce nebo naimportovat do vašeho knihovního systému.

Nabízena je i služba zasílání novinek (Alerts), která Vás automaticky upozorní na nový titul odpovídající vámi zadaným kritériím.

Enter your primary search criteria below. **SEARCH**

Search On: Search For:

Keyword in Title	and
Author/Contributor	and
Keyword in Subject	and
ISBN	and
Publisher Name	

Save Settings (Current session only) **CLEAR** **RESET**

Sort results by: Market Ascending Descending

Status: In Print Out of Print Forthcoming

Format: Book Audio Video

Market: AUS CAN GB NZL USA ZAF

Book Length (Book Only): Hardcover Softcover E-book Large Print Illustrated Booklets

Subject Length: Fiction Non-fiction

Audience: Adult College (Book only) Young Adult Children

SEARCH

Limit Your Results

Publication Year (YYYY) from to

Price Range: from to

Budget:

For the filters below, hold down the CTRL key to select multiple items on each list.

Media: BBC Meridian's World Book Club * Business Week *

Known as: Any Source Booklist *

Vendor: Thomas Allen & Son Woodslane Pty Ltd

Full Text: Text Chapters library

Ukázka č. 3 – Možnosti vyhledávání a limitování dotazu v databázi GlobalBookSearch

Kromě databáze GlobalBooks in Print existují i její deriváty: SpanishBooksInPrint.com (pouze tituly ve španělštině), ChildrensBooksInPrint.com (tituly pro děti a mládež), BooksInPrint.com (tituly vycházející v USA). K databázi je zajištěn přístup na základě předplatného, producentem je firma Bowker.

Bowker's Book Analysis System <http://www.BowkersBookAnalysis.com>

Bowker's Book Analysis System funguje na podobném principu jako Ulrichs Analysis System, v tomto případě je ale analyzován knižní fond vaší knihovny. Data jsou získávána z databází H.W.Wilson's Standard Catalogs a Books In Print. Zajímavá je funkce, která automaticky převede stávající 10ti místná čísla ISBN na 13ti místná. Producentem je opět firma Bowker.

Syndetic Solutions <http://www.syndetics.com/>

Systém SyndeticSolutions (od roku 2004 součástí vydavatelství Bowker) umožňuje obohatit OPAC katalog podrobnými informacemi o jednotlivých titulech. Jednotlivé záznamy propojuje s knihovním katalogem a dodává k němu další informace, například obrázek přebalu knihy (cca 2 mil.), obsah (930 tis.), stručnou anotaci (cca 1,8 mil.) recenze, krátké výtahy, informace o autorovi, profily, první kapitoly, odkazy na podobné/oblíbené tituly, propojení na další tituly ve stejné edici, ocenění, které dostala kniha nebo autor apod. Jedná se převážně o informace týkající se anglických knižních titulů, zařazeny jsou také informace o španělských a německých titulech. Databáze obsahuje i informace o titulech na video a DVD nosičích.

K aktualizaci dat na serverech SyndeticSolutions dochází jednou týdně, záznamy v rámci knihovního katalogu dané instituce jsou aktualizovány automaticky hned po přidání (na základě ISBN). Systém je k dispozici online a data jsou uložena na serveru vydavatele. Syndetic Solutions jsou kompatibilní s většinou OPAC katalogů. Aktivaci služby provádí knihovna sama nebo za pomoci producenta.

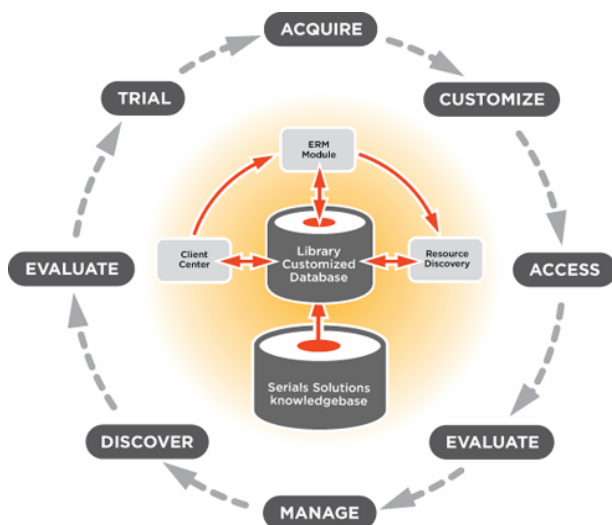
RCL Web <http://www.rclweb.net/>

RCL Web je online verze tištěného přehledu Resources for College Libraries, který připravuje firma Bowker a ACRL's Choice. Jedná se o seznam doporučených titulů (cca 62 000 z 58 oborů) pro akviziční oddělení akademických knihoven. Na výběru se podílí 300 odborníků, kteří garantují, že se jedná o výběr těch nejrelevantnějších titulů. Databáze obsahuje kompletní bibliografické údaje, včetně údajů o ceně, anotaci, recenzi a obrázky. Vyhledávat lze podle 18 kritérií. Dostupné jsou nástroje pro vytvoření seznamu vybraných titulů, které můžete ukládat, tisknout nebo zasílat e-mailem. Databázi je možné prolinkovat s vaším OPAC katalogem.

NÁSTROJE PRO PODPORU AKVIZICE A SPRÁVY E-ZDROJŮ Serials Solutions 360 Resources Manager

http://www.serialssolutions.com/ss_360_resource_manager.html

Nejsilnějším nástrojem z produkce již zmíněné společnosti Serials Solutions je online služba Serials Solutions 360 Resources Manager. Jedná se o kompletní řešení typu E.R.A.M.S. (Electronic Resources Access & Management System, systém pro zpřístupnění a správu elektronických zdrojů), které poskytuje informačním pracovníkům a knihovníkům maximální kontrolu nad celým procesem výběru, akvizice a řízení elektronických služeb a produktů:

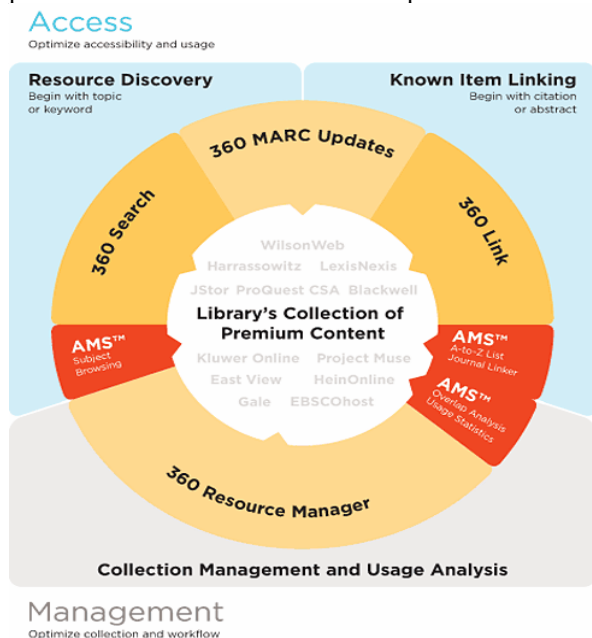
Schema č. 2 – životní cyklus e-zdrojů a jeho implementace v Serials Solutions 360 Resources Manager na základě znalostní databáze Serials Solutions

K základním funkcím Serials Solutions® 360 Resources Manager patří:

- správa kontaktů na dodavatele
- správa dokumentů souvisejících s akvizicí e-zdrojů
- správa licencí a podmínek vydavatelů
- správa předplatných
- akviziční proces
- analýza duplicitních titulů v databázích různých vydavatelů (overlap analysis)
- srovnání využití s vybranými institucemi
- správa statistik od vydavatelů a statistik využití služeb Serials Solutions
- správa kolekcí
- správa nákladů
- možnost nastavení e-mailových upozornění pro administrátory

Serials Solutions® 360 Resources Manager těží z těsné integrace s ostatními službami Serials Solutions (metavyhledávač 360 Search, prolinkovací nástroj 360 Link, portál pro e-časopisy Serials Solutions AMSTM), což garantuje vysokou efektivitu a spolehlivost. Cenové podmínky předplatného se odvíjejí od počtu elektronických periodik ve fondu instituce. Předplatitelům služby je k dispozici bezplatně také služba Serials Solutions AMSTM.

Úplný popis tak rozsáhlého systému, jako je 360 Resources Manager, je nad rozsah tohoto článku. Případné zájemce proto odkazujeme na www stránky Serials Solutions, na dokumenty uvedené v seznamu literatury a případně na konzultaci s distributorem společností Albertina icome Praha s.r.o.

Schema č. 3 – vzájemný vztah jednotlivých služeb Serials Solutions z pohledu koncového uživatele (objevování zdrojů a prolinkování známých položek) a správce fondu/knihovníka

ZÁVĚR

Není zřejmě náhodou, že zde popisované služby jsou poskytovány společnostmi náležícími do skupiny Cambridge Information Group (ProQuest, Bowker). Společnost ProQuest vznikla sloučením ProQuest Information & Learning (kam patřily i Serials Solutions) s CSA, která zase byla producentem služeb Ulrich's. V budoucnu lze proto očekávat užší integraci služeb Serials Solutions a Ulrich's a tím další růst kvality a spektra poskytovaných služeb.

Všechny uvedené online služby nabízí v ČR distributor společností ProQuest a Bowker – společnost Albertina icome Praha s.r.o. U většiny služeb lze zajistit zkušební přístup na omezenou dobu zdarma (na vyžádání).

Literatura:

GERLACH, Kai-Henning. Update on Bowker's Catalogue Enrichment Synthetic Solutions. In *INFORUM 2007: 13th Annual Conference on Professional Information Resources, Prague 22-24 May 2007* [online]. Praha: Albertina icome Praha, 2007 [cit. 2007-06-07]. Dostupné z: <http://www.inforum.cz/en/proceedings/2007/>. ISSN 1801-2221.

GERLACH, Kai-Henning. Catalogue Enrichment for OPACs from Bowker. In *INFORUM 2006: 12th Annual Conference on Professional Information Resources, Prague 23-25 May 2006* [online]. Praha: Albertina icome Praha, 2006 [cit. 2007-06-07]. Dostupné z: <http://www.inforum.cz/inforum2006/english/sbornik.php>. ISSN 1801-2221.

GERLACH, Kai-Henning. New Management and Workflow Tools From Bowker. In *INFORUM 2005: 11th Annual Conference on Professional Information Resources, Prague 23-26 May 2005* [online]. Praha: Albertina icome Praha, 2005 [cit. 2007-06-07]. Dostupné z: <http://www.inforum.cz/inforum2005/english/sbornik.php>. ISSN 1801-2221.

Quick Guide to ulrichsweb.com [online]. [cit. 2007-06-05]. Dostupné z: <http://www.aip.cz/pomucky.php?pomucka=149>.

MARTINSEN, Dag. Putting Ulrich's Serials Analysis System to work: experiences at Oxford University Library Services. *Serials*, November 2006, vol. 19, no. 3, s. 208-213. Dostupný online z: http://www.aip.cz/download/Putting_USAS_to_work.pdf.

KELLER, Alice; Martinsen, Dag. Serials rationalization at Oxford University Library Services using Ulrich's Serials Analysis System. *Serials*, March 2005, vol. 18, no. 1, s. 38-44. Dostupný online z: <http://www.aip.cz/pomucky.php?pomucka=421>.

Quick Guide for Ulrich's Serials Analysis System [online]. [cit. 2007-06-05]. Dostupné z: <http://www.aip.cz/pomucky.php?pomucka=150>.

White Paper: The New Paradigm of E-Serials [online]. [cit. 2007-06-05]. Dostupné z: <http://www.aip.cz/pomucky.php?pomucka=290>.

Building a reMARCable journals list. Managing Electronic Resources with Serials Solutions at Grand Valley State University. [online]. [cit. 2007-06-

05]. Dostupné z: http://www.serialssolutions.com/downloads/success_story_grand_valley.pdf.

KAREN, Vladimír. Využití e-zdrojů – cesty trnité a cesty schůdné. In *Automatizace knihovnických procesů – 11 : sborník z 11. ročníku semináře pořádaného ve dnech 16.–17. května 2007 v Liberci*. Praha : ČVUT, 2007. 136 s. ISBN 978-80-01-03691-4. Dostupné z: <http://www.akvs.cz/akp-2007/07-karen.pdf>

Quick Guide to GlobalBooksInPrint.com [online]. [cit. 2007-06-05]. Dostupné z: <http://www.aip.cz/pomucky.php?pomucka=393>.

„No more hidden resources“. *Managing Electronic Resources with Serials Solutions at the University of Montevallo*. [online]. [cit. 2007-06-05]. Dostupné z: http://www.serialssolutions.com/downloads/success_story_montevallo.pdf.